

Onze kracht is Udense denkkraacht!

Algemene Beschouwingen

Begroting Gemeente Uden

2018



Uden

Inleiding

Voorzitter,

Albert Einstein zei ooit: "We kunnen onze problemen niet oplossen met dezelfde manier van denken als waarmee we ze gemaakt hebben." Nu heeft Uden niet zozeer problemen, als wel veel uitdagingen voor de toekomst. Om die uitdagingen aan te kunnen gaan is de denkkraft nodig van de inwoners van Uden, Volkel en Odiliapeel. De afgelopen weken heeft het CDA Uden deze inwoners in een aantal thema bijeenkomsten en openbare fractievergaderingen gevraagd om mee te denken. Met de spreekwoordelijke vraag 'Wat zou jij doen met één miljoen?' gesproken over een aantal belangrijke thema's voor Uden. De begroting voor 2018 laat weliswaar een aantal offertes zien die door de Udense samenleving zijn ingebracht, maar het is nog te veel een begroting van het 'bestuur'. Als we praten over een begroting dan hebben we niet over geld van het college of de raad, maar over het geld van de Udenaar. En die Udenaar is, zo blijkt ook weer tijdens onze bijeenkomsten, heel goed in staat om te bepalen hoe zijn of haar geld besteed zou moeten worden.

Onze inbreng bij deze algemene beschouwingen is dan ook voor het overgrote deel gebaseerd op de denkkraft, het enthousiasme en het 'hart' voor Uden van deze mensen.

2

Bereikbaarheid

Uden moet bereikbaar zijn! Wie wil dat Uden in één adem genoemd wordt met 'geen doorkomen aan' of 'kies een alternatieve route'? Op één van de belangrijkste aanrijroutes staan in de spits lange rijen auto's. Van Odiliapeel tot aan de oprit van de A50. Het CDA Uden heeft zich lang hard gemaakt voor een oostelijke rondweg om Uden en mede op ons aandringen is hier onderzoek naar gedaan. De kille cijfers geven een beeld dat deze oplossing niet noodzakelijk is. Maar daarmee worden de problemen nog niet opgelost én heel Uden heeft er last van. De nieuwe randweg rond Boekel en een toename van het HOV zorgen er in de toekomst voor dat de druk alleen maar hoger zal worden. De hoop van CDA Uden is gevestigd op de provincie die de N264 zal gaan opwaarderen. Van cruciaal belang voor de toekomst van Uden. Echter, in de ogen van het CDA Uden zal de Oostelijke Rondweg een bijdrage moeten leveren aan de oplossing en daarmee blijft het CDA Uden, ook bij de provincie, pleiten voor het aanleggen van deze weg.

Voorzitter, in december 2015, is raadsbreed een motie aangenomen, waarin aan het college opdracht wordt gegeven met de provincie in gesprek te blijven over een lightrailverbinding en treinstation. Maar in plaats van een voortvarend 'kedeng kedeng', blijf het ijzingwekkend stil op dit spoor. Het CDA Uden ziet het meeste perspectief in een lightrailverbinding. De politiek moet voor 100% gaan voor deze lange-termijn-oplossing om de bereikbaarheid van Uden, alsmede ook de

bereikbaarheid van grote steden vanuit Uden, voorgoed op te lossen. Om klaar te zijn voor de toekomst, nú plannen maken. Wij zullen hier een motie over indienen.

Vraag aan het College van B&W:

Wat zijn de meest recente ontwikkelingen en wat zijn de inspanningen die door het college zijn gedaan ten aanzien van de spoor- of lightrailverbinding met Uden?

Verkeersveiligheid

Verkeersveiligheid blijft veel aandacht vragen in Uden. Vanuit het GVVP wordt een aantal positieve ontwikkelingen in gang gezet of is al uitgevoerd. Er zijn voor een aantal gevaarlijke knelpunten waar schoolgaande jeugd mee te maken heeft echter nog geen aanpassingen gepland. De veiligheid van schoolgaande kinderen mag nooit een onderwerp van discussie zijn. Ook bij dit onderwerp kan de denkkraft van de Udense samenleving goed benut worden. Vooralsnog wordt bij beleidsvorming aangaande verkeersveiligheid geen vooroverleg georganiseerd met belangrijke stakeholders als Veilig Verkeer Nederland/afdeling Uden of de verkeersouders. Het CDA Uden wil hier verandering in brengen zodat de denkkraft van VVN en van de verkeersouders voortaan wél wordt gebruikt. Wij dienen hierover dan ook een motie in en roepen het college op om proactief in gesprek te gaan met zowel VVN als met de verkeersouders.

Vraag aan het College van B&W:

Wat heeft het college tot nu toe tegengehouden om proactief met de verschillende stakeholders in gesprek te gaan?

3

Werken en winkelen

De afgelopen tijd zijn veel winkelformules uit het straatbeeld verdwenen; sterke namen waarvan we niet verwacht hadden dat ze ooit zouden kunnen verdwijnen. Hebben ze te laat gereageerd op veranderend consumentengedrag? Waren ze niet bestand tegen de concurrentie van het online kopen? In ieder geval hebben ze de spreekwoordelijke boot gemist. De vraag is of Uden als regionaal winkelcentrum die boot ook gaat missen. Als het aan het CDA Uden ligt niet. Maar dan moet er wel **nú** actie ondernomen worden. Actie op korte termijn, maar ook vertaald in een lange termijnvisie op het centrum. Uden winkelstad is toe aan een herpositionering. Winkelen is voor een belangrijk deel vrijetijdsbesteding geworden. Fun! Maar bewoners en bezoekers zien steeds vaker (structureel) leegstaande panden opduiken. De jonge generatie en de 'nieuwe' consument hebben geen boodschap aan resultaten uit het verleden. Zij zien de functionaliteit van een centrum op een ander vlak. Als winkelstad zullen we dus mee moeten bewegen in de trends van de huidige tijd. Dit betekent dat er eerst een totaalvisie moet komen

op de toekomst van Uden als leisure- en winkelstad. Daarvoor is geen extern bureau nodig, maar wederom de denkkraft en kennis van ondernemers, vastgoedeigenaren, bezoekers en inwoners. Het doen van de juiste investeringen op het juiste moment is daarmee onlosmakelijk verbonden.

Maar zoals gezegd is ook op de korte termijn actie nodig. De binnenstad ondernemers doen hun best om hun zaak elke dag weer optimaal te presenteren. Dit zou, in combinatie met professionele service en aandacht voor de klant, de basis moeten zijn voor meer traffic en omzet. Maar met de uitdrukking 'als een vlag op een modderschuit' in het achterhoofd mogen zij ook van de gemeente verwachten dat het onderhoudsniveau van de omgeving op peil blijft. Sterker nog, daarmee moeten zij zich gesterkt voelen in hun inspanningen. Met het huidige onderhoudsniveau mogen en kunnen we niet meer tevreden zijn. Dat heeft niets te maken met de grote inzet van het gemeentepersoneel, maar alles met het vrijgemaakte budget. Wij zullen hierover daarom een motie indienen.

Voorzitter, er is werk aan de winkel!

Wonen

Het CDA Uden vindt het een goede zaak dat het college de starterslening weer invoert. We zullen beter ons best moeten doen om volwassen jongeren aan Uden te binden. Er komen steeds meer mogelijkheden voor semipermanente en goedkope woningbouw. Daarvoor zou ook in Uden meer ruimte beschikbaar moeten zijn. Daarnaast zouden we moeten onderzoeken of we nieuwbouwkavels onder voorwaarden niet goedkoper uit kunnen geven aan jongeren waardoor er meer woningen onder de € 200.000,= beschikbaar komen.

De vergrijzing is in Uden groter dan het landelijk gemiddelde en die trend zal de komende jaren alleen nog maar toenemen. We zetten echter nog steeds niet echt in op woningen voor die doelgroep. Ouderen vragen om een andere soort woning dan starters of gezinnen met kinderen. Daarnaast is en komt er steeds meer vraag om samen te kunnen wonen met hun kinderen. Het CDA Uden is dan ook van mening dat de komende jaren woningbouw voor de ouderen niet alleen veel meer aandacht dient te krijgen, maar ook de manier van samenwonen. Daarnaast zouden we meer moeten toestaan dat 2 gezinnen in het kader van mantelzorg onder voorwaarden op één adres kunnen wonen. Daarvoor zijn meer mogelijkheden. Laten we hierbij kijken naar gemeentes als Oss en Boekel, maar laten we ook een stap verder durven zetten.

De afgelopen jaren is in de kerkdorpen nieuwbouw gekomen. Ik noem hier als voorbeelden Volkel West en Spechtenlaan. Toch is er nog grote behoefte aan woningbouw voor ouderen. De laatste jaren zijn de kansen hiervoor niet verzilverd. Ouderen in de kerkdorpen wachten al jaren op aangepaste huisvesting in het

centrum waardoor ook de noodzakelijke doorstroming op gang zal komen. Nergens wordt de vergrijzing zo intens gevoeld als daar.

Vraag aan het College van B&W:

Op welke wijze kunt u de komende tijd prioriteit geven aan de woonbehoefte van ouderen in de kerkdorpen?

Het is verder belangrijk dat het buitengebied zo snel mogelijk volledig digitaal ontsloten wordt. De verbinding met het internet is zodanig slecht in het buitengebied, dat het eerder een last dan een lust is voor de bewoners. Dat moet snel veranderen. In het kader van de huidige maatschappelijke ontwikkelingen, bijvoorbeeld op het gebied van zorg (mensen moeten in de toekomst langer thuis blijven wonen) is een snelle verbinding onmisbaar en daarmee een basisbehoefte geworden. De huidige coalitie is er niet in geslaagd hun belofte op dit vlak na te komen.

CDA gaat er alles aan doen om dit te realiseren en dient hierover een amendement in.

Ouderen in Uden

In de jaren zestig van de vorige eeuw werd Uden aangewezen als economisch stimuleringsgebied, waardoor veel bedrijvigheid en daardoor ook veel jonge gezinnen naar Uden werden getrokken. In die tijd is Uden hard gegroeid. De wijken Hoeve en Bitswijk zijn gebouwd om al deze jonge gezinnen te huisvesten. Dit is één van de redenen waarom Uden momenteel extra veel inwoners heeft tussen de 70 en 90 jaar. Juist in die leeftijdscategorie komt veel dementie voor. Ondanks het feit dat er vorderingen zijn op medisch vlak moeten wij er helaas van uitgaan dat het aantal mensen met dementie alleen nog maar zal toenemen.

In de raadsvergadering van 11 mei heeft de raad van de gemeente Uden bij motie besloten om een beeldvormende avond te houden over ouderen en dementie en aan de hand daarvan zou het college eind 2017 met een voorstel naar de raad komen om van Uden een dementie vriendelijke gemeente te maken. De beeldvormende avond is geweest op 13 juli, maar daar na is het stil geworden. En als het om dementie gaat mogen we niet stilzitten.

Vraag aan het College van B&W:

Wat is op dit moment de stand van zaken met betrekking tot het zojuist genoemde voorstel?

Met een toenemend aantal dementiegevallen neemt ook de druk op de mantelzorgers toe. Daarom roept het CDA Uden het college op om een onderzoek in te stellen naar de haalbaarheid en betaalbaarheid van een inloop huis voor dementerenden en betrokkenen.

Hiervoor wil CDA Uden een motie indien.

Sportief Uden

Mart Smeets noemde onze gemeente ooit 'Uden Sportstad'. En op het gebied van buitensport had hij daarin zeker gelijk. Dit kunnen we zien aan de talloze sportverenigingen die Uden telt. De buitensporten zijn zodanig gefaciliteerd dat hier op hoog niveau kan worden getraind en gepresteerd. Maar hoe kunnen we deze titel nog onderschrijven zolang de de binnensport verenigingen nog steeds grote behoefte hebben aan goede accommodaties? De binnensport verdient beter. Bovendien zorgen goede accommodaties voor mogelijkheden om ook nationale wedstrijden op het programma te kunnen zetten en daarmee Uden op de sportkaart van Nederland. Goed voor de sporters en goed voor Uden dus! Het CDA Uden roept het college dan ook op om dit uitgangspunt onder andere bij de ontwikkelingen in Uden Oost extra aandacht te geven.

Tot slot...

Voorzitter, we staan aan de vooravond van de gemeenteraadsverkiezingen 2018. Partijen, oude en nieuwe zullen de komende maanden over elkaar heen buitelen om in de gunst te komen van de kiezer. En daar is niks mis mee. Zolang we dat doen in het belang van de inwoners van Uden. Net zoals een gemeentelijke begroting in het belang moet zijn van de inwoners. We weten allemaal dat het onmogelijk is om het iedereen naar de zin te maken. Maar laten we in toekomstige begrotingen veel meer aandacht en betrokkenheid tonen en de denkkraft van de Udense samenleving benutten. Pas dan komen we tot een begroting waar we ons echt allemaal in kunnen vinden.

Uden, oktober 2017

Namens de CDA fractie

Franko van Lankvelt, fractievoorzitter